

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

ANY XI.

REUS, DIVENDRES 10 DE NOVEMBRE DE 1916

Preus de suscripció

REUS... Ptes. 1'50 al mes.

Fora... 4'50 trimestre

Estranger... 9

Número solt 5 céntims

Anuncis segons tarifa

Núm. 257

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb teléfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i teléfon ::

S. GIL VERNET
 METGE-CIRURGIA DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX PREPARADOR
 ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
Cirurgia :: **Matriu** :: **Vies urinaries**
 ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES
 Consulta de 6 a 9
 Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

OSTRES

Les Verdes de Marennes a 2

Se'n serveixen **Sagalá**
 al **BAR**

Carrer de Sant Joan, 1-REUS
 pessetes dotzena i les acreditades d'Arcachón a una

LES ELECCIONS PRESIDENCIALS DELS ESTATS UNITS

El triomf den Hughes

Han arribat del Nort d'Amèrica les primeres notícies relatives al resultat de les eleccions presidencials. Aquest resultat era esperat a tot arreu amb extraordinaria ansietat, a causa de la repercussió que pot tenir en la política estranjer dels Estats Units. Altre motiu d'espectació ha sigut l'equilibri quasi perfecte en que durant la campanya electoral s'han manifestat les forces dels dos candidats que veritablement se disputaven la victòria.

El candidat del partit republicà, Carles Evans Hughes, ha triomfat sobre el candidat del partit demòcrata, Woodrow Wilson. Certament, no haurà causat aquest resultat cap sorpresa, ni a la República norteamericana, ni fora d'ella. Des de que la campanya electoral s'inicià, se considerava com molt compromesa la situació del Wilson. Existia l'impressió de que Hughes triomfaría, però que la diferència de vots entre els dos contrincants seria relativament petita. I en aquestes circumstàncies podia succeir que un desplaçament qualsevol de vots en algun Estat de la Federació, alterés el resultat total. Per això el «New York Herald», el mateix dia de l'elecció, deia que'l resultat de la lluita era el més incert que jamai s'hagués presentat en l'història de les eleccions presidencials nortamericanes. No més cal fixar-se en la proporció de les apostes que s'inicien a Nova York. Hores ans de les eleccions, s'apostava a favor de Hughes en la proporció de 10 per 9.

Sembla que'l sufragi de les dones (que són electores en bon nombre de Estats), ha acabat de decantar la balança del costat del candidat republicà. Aquest beneficiava, ademés, de la excel·lent situació que li creava l'unió de tots els antics republicans. Se recordarà que en les anteriors eleccions presidencials, triomfà Wilson per haver-se produït en el partit republicà la dissidència del Roosevelt, qui fundà aleshores el partit progressista i oposà la seva candidatura a la del Taft. En les presents eleccions, Taft i Roosevelt han aunat sos esforços per a fer triomfar la candidatura del jutge Hughes.

Les eleccions del dia 7 no han sigut, en realitat, les del president, sinó les dels delegats o compromisaris que cada Estat de l'Unió nomena per a que després elegeixin al president. Pero això no és més que un formalisme legal. Els compromisaris presidencials són nomenats amb mandat imperatiu; de manera que ja se sabrà qui candidat deuen votar. En quant se coneix el resultat de l'elecció de compromisaris, se dona ja per decidit el resultat de la votació posterior, de segon grau, en la que la designació de president té més bé el caràcter d'una cerimònia.

I bé, triomfant Hughes, ¿quina actitud va a adoptar davant els atropells i els agravis d'Alemanya? Respecte a aquest punt capital, ha regnat una fonda confusió. Començà Hughes la campanya atacant al president Wilson per la seva pusilanimitat i preconisant una política més enèrgica per part del Govern de Washington. Posteriorment, ses paraules sobre aquesta qüestió delicada se feren vagues i obscures. Es produí, per altra part, el fet desconcertant de que els germano-americans apoien la seva candidatura. En la premsa dels països aliats s'observava cert rezel.

En aquests últims dies, no obstant, s'haclarat quelcom de misteri. Es creia saber que els germano-americans apoien o decidien apoiar a Hughes, amb el propòsit de provocar una situació interina amb motiu del canvi de president, doncs que el nou no deu prendre possessió fins passat mig any. Aquesta situació interina, a judici dels alemanys, impediria que Wilson acceptés pel seu compte cap responsabilitat. Així els submarins podrien cometre fetxories al seu gust durant sis mesos més, sense perill de que a la Casa Blanca s'acabés la paciència durant dit pla. No obstant, hi ha motius per a creure que a darrera hora s'han donat noves ordres als germano-americans. Un diari aliat, «El Corriere d'Italia», arriba a dir que si el diumenge passat els Imperis centrals feren la titulada proclamació de l'Independència de Polònia, fou amb el propòsit de conquerir per a Wilson els vots dels quatre milions de polacs que formen part de la mixtura ètnica del poble nord-americà.

Hi ha que esperar, amb tot, que desaparegui la polvoreda de la lluita i que el president electe precisi millors intencions.

Cambò diu en el Congrés que'l déficit de nostre pressupost és el Marroc, que la perturbació de nostra vida finançiera és el Marroc, que s'aumenten els tributs per a sostindre nostres gastos al Marroc

Calen els republicans que farts i en plena digestió, com diria Samblancat, no volen perturbar la tranquilitat al Govern. Sols en Marcelí Domingo, un dia i altre dia, s'aixeca al Parlament per a denunciar abusos, atropells i immoralitats.

De la vergonya del Marroc, on se sacrificien vides i caudals del poble, res diuen els republicans, amb escrupullos, com diem, den Marcelí Domingo.

Vegí's lo que digné en canvi Cambó dies passats en el Congrés:

«Todo el fondo de la situación difícil de la Hacienda española es el déficit, la realidad del enorme déficit de nuestro presupuesto ordinario. ¿Cuál es la causa del déficit? ¿A qué obedece el déficit? Las cifras nos dicen con eloquencia irrefutable que el déficit de nuestro presupuesto es Marruecos, que la perturbación de nuestra vida financiera es Marruecos; hay que decirlo al país y afrontar el problema de la reconstitución de nuestra Hacienda diciendo la verdad aquí. Y ante la realidad de ese problema hay dos soluciones: o se le dice al país que se aumentan los tributos en los millones necesarios para sostener nuestros gastos en Marruecos, y se le dice que aquel tributo es para Marruecos, con lo cual veríais que el pueblo español no está dispuesto a hacer este sacrificio para lo de Marruecos, o, de otra manera, lo de Marruecos se lleva a un presupuesto extraordinario. Esta fue, en definitiva, la solución de Francia. Meses, casi semanas antes de la declaración de la guerra, en un presupuesto extraordinario, en una emisión de mil y pico de millones se consolidaron las deudas por los gastos que había ocasionado la acción de Francia en Marruecos. Pero esto tiene una consecuencia, dicho claramente, planteado francamente a nuestro país: que como no puede aumentarse indefinidamente el volumen del presupuesto extraordinario, como no pueden hacerse presupuestos extraordinarios cada día, ha-

ciéndolo así hubiese resultado que el presupuesto de los 3,000 millones hubiese sido para pagar atrasos de Marruecos y para prever los gastos futuros de Marruecos; lo cual es como decirle al país, que nos pide una iniciativa de reconstitución nacional y estímulos a la agricultura, a la industria, al comercio y al trabajo, reconstitución nacional, si; al Rif. (Rumores).

Y eso no se ha atrevido a hacerlo el señor ministro de Hacienda, directamente; pero lo ha hecho indirectamente. Este es el camino que ha seguido, ese es el presupuesto extraordinario. Los gastos de Marruecos son de ciento cincuenta y pico millones de pesetas; en ocho meses hemos pagado más de ciento; por esto hay déficit en el presupuesto y para salvarlo se prescinde en el presupuesto ordinario de la consignación de gastos útiles, los más útiles, los más vivos de nuestro presupuesto y se transfieren al extraordinario por ciento cincuenta y pico millones de pesetas, igual a lo que cuesta Marruecos. (El señor Romeo pide la palabra). Decís que es un presupuesto de reconstitución nacional cuando la obra de reconstitución, sino de atención de las energías nacionales, no ha de obtener ningún beneficio, ningún aumento, ninguna intensificación. Ese es el presupuesto de los atrasos de Marruecos y de las previsiones para Marruecos; ese no es un presupuesto de reconstitución nacional.

Eso lo sabe el señor ministro de Hacienda, y sabiéndolo no tiene derecho a usar ese rótulo. Un presupuesto extraordinario de reconstitución nacional, aún es una ilusión para nuestro país, y ya que no le dais remedios no le quiteis ilusiones: dejadle esa ilusión por lo menos. El señor ministro de Hacienda, que presenta ese presupuesto, que es imposible que no lo conociera, que no supiera lo que es, parece haber contado con que ningún señor diputado lo examinaría ni lo analizaría; pero eso es perdonable; lo que no es perdonable, señor ministro, es engañar al país. Ante una petición justa del país, si se entiende que no hay manera de satisfacerla hay el derecho y hay el deber de decirle que no, y es un mal el decirle que espere (lo censuraba con razón S. S.); pero lo peor que puede hacerse es decirle que sí y hacer que no, y engañarle en el mismo momento en que se le dice que se le complace».

De l'Homenatge a l'Isern

Treballs llegits a la sessió necrològica celebrada a Alcover el dia 15 d'octubre de 1916

Prou hauria volgut entre vosaltres, trobar-me en aquest forn assenyalat, fita del temps allada sobre els altres que dirà a l'hom on el poeta és nat.

Prou ho hauria volgut!... Mes, fa que em (privat) un deure de portar-hi a batre el cor, provaré si ma feble veu arriba a poder-se ajuntà amb vostres veus d'or.

I, si algú de vosaltres se'n adona, miren si cab, com trista flor d'hivern, entre les de l'esplèndida corona, que teixiu en remembrança de l'Isern!

E. GUANYABENS.

Barcelona.

RETALLS i

COMENTARIS

D'una conversa amb l'Amadeu Hurado, que acaba de tornar de França:

«Tots els països en guerra tenen un ideal nacional que'l impulsa a la lluita. ¿Quin pot ésser l'ideal d'Espanya? Solament un ideal polític contra el militarisme d'Europa; però des del punt de vista dels interessos directes, aspira únicament a la conservació del seu patrimoni territorial, sense engrandir-lo.

Els agents d'Alemanya han aixecat son programa de guerra, explotant la ignorància de les multituds, parlant de la reivindicació de Gibraltar, de dominació de l'Estat, d'hegemonia espanyola al Marroc, d'influència política a Portugal. Aqueix programa entra pels ulls de la multitut simplista. I aprofiten aqueixa circumstància, els germanòfils per a crear una situació compromesa al Govern, que tem més la possibilitat d'una guerra civil que no una exterior.

Amb l'encapsalament «Del viaje regio.—Su finalidad», escriu «La Lucha», mig en broma, mig en serio:

«El viaje regio es un viaje de alta

política. Se trata de españolizar a Cataluña; «de aplastar la hidra ponzoñosa del separatismo». Así lo dicen desde Madrid.

A noticias del Gobierno han llegado los trabajos subterráneos que se realizan aquí y en Francia, para constituir la República de Cataluña, Estado neutral, garantido por las potencias aliadas, que debilitando a España, aseguraría la independencia y expansión de Portugal.

Para desvanecer estos tristes augurios, nada mejor que demostrar a las cancillerías europeas, la firme adhesión de Cataluña al Estado español y a la dinastía. El viaje regio provocará dicha adhesión; los fabricantes, industriales, comerciantes y navieros, mostrarán su entusiasmo, repudiaron toda concomitancia con el vitando regionalismo o nacionalismo catalán... y Cataluña será una balsa de aceite.

El Gobierno se encargará de lo demás. Una ley exprofeso (preparada ya por don Hermenegildo Giner de los Ríos) impedirá que Prat de la Riba pueda ser reelegido diputado provincial; y por consiguiente, tampoco podrá ser presidente de la Diputación de Barcelona ni de la Mancomunidad de Cataluña.

Aplastada la cabeza, quedará destruido en seguida el nido del separatismo, cubierto, para mejor engañar a los incipientes, con plantas aromáticas y medicinales.

La Diputación y la Mancomunidad caerán en manos de los nuevos monárquicos liberales. El señor Conde Lavern será su presidente; y en sus manos morirá la Mancomunidad, o quedará convertida en un organismo administrativo, inofensivo del todo. La policía indígena será dueña de la situación.

Creemos que todo esto son cuentas galanas, ilusiones y fantasías, de quienes todavía no conocen a fondo el problema catalán.

Cataluña no dejará de ser lo que es, ni renunciará a su libertad política, por muchos halagos y concesiones que se hagan a determinados elementos. Reivindicará siempre su autonomía y no la venderá por un plato de garbanzos.

Con Prat de la Riba o sin él, con o sin la Lliga Regionalista, la cuestión catalana quedará en pie, y el viaje regio será tan ineficaz como todos los demás procedimientos hasta el presente empleados.

No es difícil vencer a los regionalistas. Vencer a Cataluña es imposible. Es ya tarde, sencillamente.

Lo que deben hacer los gobernantes si de veras son patriotas, es respetar el patriotismo catalán, y proceder con justicia.

El único medio de combatir al separatismo, es quitarle toda razón de ser; es proceder de manera que Cataluña, dueña de sí misma, se encuentre a gusto dentro del Estado español.

Esta interior satisfacción de Cataluña no depende del viaje regio, ni menos se conseguirá con leyes de excepción. Es la autonomía política la que puede resolver pacíficamente el problema; y para llegar a esta solución, precisa un espíritu de justicia, un amor a la verdad, y una formalidad en la conducta, que desgraciadamente no tienen las oligarquías gobernantes».

Un aspecte incomprès

El problema social, no solo a Cataluña, sino arrojo del món, té un aspecte determinant que per la generalitat no és comprès i, per tant, és considerat de fàsó inversa de com deu ésser-ho.

La gent sols capeix que l'obrer solliciti augment de jornal, però rebutja tota pretenció de disminució d'hores de treball, que considera com a una desviació social més que una necessitat perentoria. No és té en compte l'avenc continuat de la Ciència que aplicat als utilatges industrials va eliminant de la lluita activa del treball a multitud de braços que restarien abandonats a la inercia i a la consegüent miseria, a no progressar així mateix la Sociologia, aplicant a cada moment les mesures necessaries per a contrarrestar la part negativa que, indubtablement, conté tot avenc.

Si obrim qualche llibre que ens parli de la evolució de la economia, trobem, immediatament, estudiad d'una faís o altra, el problema de les hores de treball. A mitjans de la centuria passada, a alguns pobles d'Europa, hi trobem a l'obrer considerat talment com una bestia; el patró cerca un profit i per a obtenir-lo té en compte per a res ni la dignitat de l'home ni la seva salut, i el que és pitjor, ni la salut ni la dignitat de la dona. L'activitat mercantil exigeix una forta activitat industrial i el cos humà es veu forçat a produir el màxim possible en perjudici constant de la seva existència que veu finir prematurament. Ve la maquinaria imposant-se, i amb ella el desvetllament de la sensibilitat moral de l'obrer; a mesura que aquella avença en la seva marxa triomfal, és acompanyada per contínues revoltes dels obrers que veuen en la màquina la llur miseria absoluta, mostrant amb acritut la llur virilitat que talment semblava decandida. L'Haupmann, el fort poeta alemany, en les taules del teatre ens ha mostrat, bellament, la situació i la revolta dels teixidors de Silesia, al 1840.

Forçat per la marxa ascendente de la maquinaria que tendeix a la major disminució possible de braços, l'obrer s'ha vist obligat a exigir, així mateix, la disminució d'hores de treball que compensi la manca d'aquest, esdevinguda endémica, causada per la producció mecànica. Immensos han sigut els progrésos de la mecànica, i l'obrer constant lluitador, ha conseguit que l'Estat el considerés com cal, que la legislació dels pobles s'enriquis amb lleis socials, i que l'higiene i la moral coadiuvessin a l'allargament de la vida humana. Si la constant pressió dels sense feina no existís, l'obrer treballaria encara desmesuradament; i cada vegada que una nova perfecció fos aplicada a l'industria, el nombre dels esvagats augmentaria fins a superar, desmesuradament, als obrers en activitat. Les nou hores avui predominants, o les 9 hores bastant extenses, a mesura que la Ciència avenci, se reduirà a les exigències del mercat del treball, fins a quedar reduïda la jornada, potser, a una tercera part de la duració de la dels pobres obrers dels principis del segle XIX que eren forcats a treballar divuit hores diaries.

La disminució de les hores en la jornada no és més que una conseqüència lògica de l'avenc humà; la màquina va a prescindir lo possible del treball de l'home; les noves industries que aquest mateix avenç crea, no poden compensar la sobra de braços, com que l'humanitat no's detura mai en la perfecció dels seus mitjans de producció econòmica, cada dia, en tot temps, hi haurán industries que caducaran pel fet únic de resultar costoses que, reemplaçades per altres més econòmiques, produiran, fatalment, la manca de treball. I com que l'home té dret a la vida, i la col·lectivitat ha d'assegurar-li aquest dret, junt amb la petició d'un major sou o per separat, els obrers, temps passant, exigirán

menys hores de treball, no per plaer ni per inconsciencia, sinó per imposició de la llei biològica, llei fatal, innegable, la negació de la qual és la negació de la vida.

F. ROSELL.

La Presidència dels Estats Units

Qui triomfa al fi?

París, 9.—No se sab an aquestes hores qui triomfa en les eleccions per a la presidència de la Repùblica.

Els partidaris de Wilson, animats amb el reforç de la votació a Nova Jersey, California Minnesota i oest de Virgínia, donen per segur el triomf de Wilson.

No obstant, a Nova York uns i altres s'atribueixen el triomf, doncs si bé Wilson apareix amb 251 vots i Hughes sols amb 242, hi ha 30 vots dubtosos que cada qual s'adjudica.

Se sab que a Nova Orleans hi hagué seris tumultes, resultant deu negres morts i 18 ferits.

Hughes votà en un col·legi de la sexta avenida. A l'arribar, una gran multitud feia cua frente al col·legi, però al coneixel l'ovacionaren i volgueren cedir-li el pas, oferta que renuncià, preferint aguardar son torn.

La premsa yanqui refereix incidents que demostren lo renyit de la lluita.

La premsa parisense

París, 9.—La premsa parisense, fins donant per descontat el triomf d'Hughes, se limita a fer informació.

Le Matin dona també per triomfant a Hughes i observa que aquest ha fet tota sa campanya electoral a base de ses simpaties pel dret i per la llibertat.

«De tots modos—afegeix—seria imprudent esperar de la nova presidència, a menys d'una provocació caracteritzada per part d'Alemanya, quelcom més que una neutralitat ferma i vigilant.

Serà Wilson?

París, 9.—Segons M. Tanplity, secretari de la Presidència, ha dit que era segur el triomf de Wilson, per una majoria respectable.

DIVAGACIÓ XIX

Una poma per la sed. Tu me l'has donada i jo l'he acceptada. Una poma per la sed, que he trobada dolça com una mirada teva, amiga de l'ànima. Donada per tu, una poma de la terra, fresca i glaçada, per força té de resultar una ofrena deliciosa. I siga la sort nostra, amiga, que sempre la tinguem nosaltres, una poma per la sed, com la que, galantment, m'has ofrenat avui.

NOVELL.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°	748.3	749.0
MAXIMA { Sol... 25.0		
TERMÓMETRE	19.8	
MINIMA { Sol... 8.0		
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec. 11.3 12.8	
	Idem humit... 8.0 9.0	
Humitat relativa de l'aire.	57.4 61.0	
Tensió del vapor acuós.	5.8 6.7	
ANEMÒ- Direcció del vent.	NO NO	
METRE Velocitat del vent.	701 210	
Pluviòmetre.....	6.8 4.0	
Evaporòmetre.....	Ras Ras	
Estat del cel.....		

La «Agrupació Excursionista» s'ha adherit a l'homenatge que en honor del savi anatomic Gimbernat, consistent en la colocació d'una lápida en la casa on va neixer, amb motiu del centenari del seu naixement, celebrarà sa vila natal, Cambrils, amb la cooperació d'ilustres personalitats culturals de Barcelona, patrocinats per l'Universitat de la ciutat comtal. A l'acte, que tindrà lloc el diumenge, dia 19 de l'actual, hi assistirà oficialment l'«Agrupació Excursionista», com a tribut d'estima i veneració a tant ilustre savi català.

♦♦

Se tracta de constituir a Mora una delegació de l'Unió de Viticultors de Catalunya. A tal objecte se celebrarà en breu una reunió a Falset, convocada pel president del Consell comarcal del Priorat, don Joaquim Pujol.

♦♦

S'ha obert un concurs per terme de 30 dies per a cobrir la vagant de metge titular de Ginestar, dotada amb el seu anyal ce 150 pessetes.

♦♦

Han sigut nomenades mestres interines: de Salamó, donya Francisca Martorell, i de Rasquera, donya Carme Ribas.

♦♦

A Terrassa, la esposa de l'obrer Miguel Tusell, ha donat a llum dues nénes i un nen, trobant-se mare i fills en estat plenament satisfactori.

La Junta de protecció a l'infància subvencionarà dues dídes per als recent nascuts.

♦♦

Una casa comercial d'aquesta plaça ha rebut una mostra d'oli d'arròs, de la que ha fet procedir al seu analisi per ésser un article desconegut fins ara.

♦♦

Extraordinaries sessions de cine se celebraran aquesta nit a la Sala Reus. En elles s'hi projectarà un selecte programa de pel·lícules Pathé.

♦♦

Ha començat la temporada d'hivern en el Teatre Liceu de Barcelona, cantant-se la grandiosa obra «Tannhäuser», de Wagner.

♦♦

LA VANGUARDIA

DIARI INDEPENDENT

Per a anuncis, suscripció, venda, repart i demés, dirigir-se exclusivament la corresponsal, Josep Deu, arraval baix Jesús, 8, accessori, tenda «La Vanguardia».—REUS.

♦♦

Per l'Escola de Viticultura i Enologia, d'aquesta ciutat, s'està procedint a l'estudi analític dels mosts i vins de 1916.

♦♦

Aquesta nit, a les nou, l'Ajuntament celebrarà la sessió ordinaria que correspon a la present setmana.

♦♦

Calçat de totes classes F. Surroca-Montero, 26.—REUS

♦♦

El proper diumenge, la «Agrupació Excursionista» d'aquesta celebrarà una escaienta excursió a l'ermita de Puigcerdà, sortint els excursionistes a amb el tren de les 7 del matí, cap a les Borges i retornant a les 9 de la nit.

Son en bon nombre els inscrits per a concorrer a aital excursió.

♦♦

Els representants de les entitats econòmiques de Barcelona han acordat

les següents bases per a la constitució del Consorci que ha de regir el Dipòsit Comercial:

Primer.—Constituir el Consorci per a la organització i explotació del Dipòsit Comercial a que's refereix el R. D. de 24 d'octubre prop-passat, reservant la representació a les dues entitats que no han assistit a la reunió (Junta d'Obres del Port i entitats obres).

Segon.—Solicitar del Govern la concessió en firma del Dipòsit Comercial.

Tercer.—Solicitar així mateix del Ministeri corresponent el senyalament de les operacions que's podràn realitzar en el futur Dipòsit Comercial, amb l'objecte de poder omplir els requisits de l'article segon de l'esmentat R. D. En quant a les operacions autoritzades, sol·licitar-les amb la mateixa amplitud concedida al Port de Càdiz.

Quarta.—Nomenar una ponència constituïda pels 5 representants de les entitats econòmiques per a que procedeixi a l'estudi del projecte d'Estatuts.

PÉRDUA.—El prop passat diumenge se va perdre una arrecada en el trajecte del carrer de Sant Llorenç a l'Església de Sant Pere.

A la persona que l'hagi trobat i se serveixi entregar-la al seu dueny, se li gratifiqui degudament.

El quadern d'aquesta setmana de «Lectura Popular» publica el juguet en un acte i en vers del malaguanyat escriptor tarragoní en Pere Anton Torres, «Del ball al bany».

En l'Audiència provincial s'ha vist una causa procedent del Jutjat de Falset, per desobediència, contra Josep Cedó, veí de Tivisa. El fiscal i l'accusació privada sol·licitaren la imposició de la pena de dos mesos i un dia d'arrest major i la defensa l'absolució.

La Societat d'oficials paletes d'aquesta ciutat, ha canviat el seu domicili social al carrer de les Galanes, 4, segon.

En venda

Se ven un acreditat establiment de Sabatería situat en un punt cèntric d'aquesta ciutat.

Informes en aquesta impremta.

En totes les poblacions importants de l'Estat Espanyol i molt particularment a Catalunya, es constitueixen Comités obrers amb la missió d'organitzar una potent acció social per a l'abaratiment de les subsistències, secundant els acords de la Unió General de Treballadors i la Confederació Nacional del Treball.

<p

Instal·lacions elèctriques amortisables

PER ENCÀRRECS A TOTS ELS LAMPISTES DE REUS

i venda de paper estranger.—Compra de bitllets de Banc estrangers i monedes d'or nacionals i estrangeres.—Descompte de tota classe de cupons.—Ordres per a les Borses de Barcelona, Madrid i París.

♦♦

El Dr. A. TORT NICOLAU, especialista en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid,

HA TRASLLADAT

el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Cafè d'Espanya.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.

Telèfon número 78

Comercial

Moviment del port de Tarragona

Dades facilitades per l'Agència Fabregas

Anunci de sortides de valxells

Dia 10.—«Mauricio» per a Ribera de Italia; consignatari, Benigno.

Dia 11.—«Colón» per a Cette; consignatari, Fábregas.

Dia 11.—«Cabo Roca» per a Cette i Marsella; consignatari, Peres.

Dia 11.—«Cabo Oropesa» per a la Costa; consignatari, Peres.

Dia 12.—«Castor» per a Holanda; consignatari, Ferrer.

Dia 14|15.—«María» per a Liverpool; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 14|18.—«Begoña» per a Nova York; consignatari, Ricomá.

Dia 15.—«Stromboli» per a Noruega; consignatari, Boada.

Dia 15.—«Romny» per a Dinamarca; consignatari, Ferrer.

Dia 16|17.—«Calabria» per a Suecia consignatari, Boada.

Dia 24.—«Rhone» per a Dinamarca; consignatari, Ferrer.

A VÍS

Se pesa en coneixement dels senyors embarcadors que a partir d'aquesta setmana els nòmés per a Londres i Liverpool de l'avellana i l'ametlla en gra serà de 60— els mil kilos.

Espectacles

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui. Nou programa de cintes. Preus i hores de costum.

Centre de Lectura

Companyia de declamació dirigida pel primer actor don Joaquim Viñas i de la que'n forma part la notable primera actriu dona Elvira Fremont.

Grans funcions per al diumenge. Tarda, a dos quarts de cinc.—«Papá Lebonnard».

Nit, a dos quarts de deu.—«El sí de les noies».

CANVIS CORRENTS

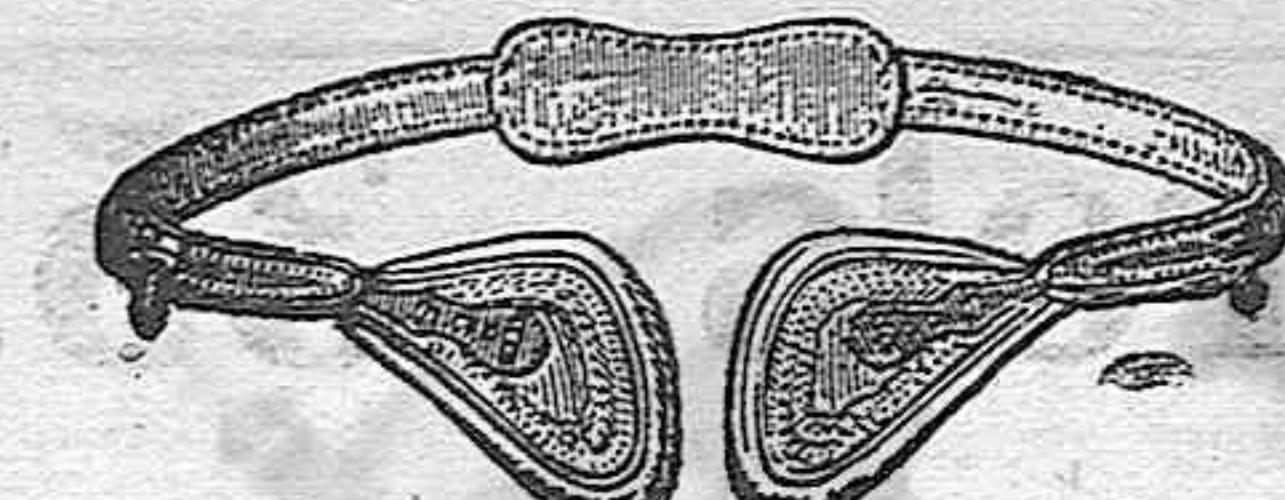
donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comerç de la plaça de Reus.

ESTRANGERS

Londres 90 dp.	ops.	din.
Idem xeque..	,	,
París idem..	,	,
Berlin idem..	,	,
Marsella vista..	,	,
Hamburg vista..	,	,

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal Pts.	quinze
455 Gas Reusense	250	—
600 Industrial Harinera	500	—
615 Banco de Reus de Descuentos i Préstamos.	500	—
500 Oblys. Electra Reusense.	500	—
25 Companyia Reusense de Tramvías, S. A.	250	—
200 Idem id., Serie B.	500	—
400 Eléctrica Reusense.	500	—
2600 Institut P. Mata.	2500	—
520 Institut P. Mata.	500	—
160 Empreses Hidrofòrica 369'50	—	—
523'50 Obligacions Manicomio Reusense.	500	—
50 Carburos de Teruel.	500	—
Pantán Riudecanyes.	50	—

AVÍS

Als trenrats i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xàrlatans i mercaders d'ofici, que amb el major descar i frases desllumbrants, anuncien la curació radical de les hernies, sense conèixer sisquera en que consisteix aital dolència, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva aptitud.

Molts són els que venen braguers, pocs molt docs els que saben col·locar-los, rarissims els que coneixen que és una hernia.

JOSEP PUJOL

CIRURGIA

Especialista en la curació de les hernies (trenrats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona i mon establiment de Reus.

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Faixes hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàstics.

Gran assortit en lentes i gafes per a miopes i vista cansada.

Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopèdia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment LA CREU ROJA, dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meva clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gosa casa meva, s'ha establert prop de la mateixa.

'La Cruz Roja'

CASA FUNDADA EN 1896

Monterols, NO EQUIVOCAR-SE al costat del fabricant de gorres don Isidro Pons núm. 16

SENSE

aquesta marca

l'apa... **NO** és un «Gramófon»

: Catàlegs gratis :

— DIPOSIT DE RELLOTGERIA.—RELLOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

Acadèmia de Dibuix i Pintura

DIRIGIDA PER

Don Tomás Bergadá

Professor suplent de Dibuix de l'Institut general i tècnic

Classes de Dibuix línia, figura, adorno, paisatge i al natural; pintura a l'oli i aquarela i al temple per a pintors decoradors.—Classe especial per a senyoretas. Hores de classe convencionals. —L'obertura de les classes al primer d'octubre.

Lliçons a domicili

Arraval baix de Jesús, 31, baixos

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de 1 de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	
» 8'29	arriba 11'22 c
» 13'35	» 20'5 m
» 17'59	» 22'13 m
» 20'30	» 0'22 m

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m	
» 8'33	» 10'36 r
» 9'20	» 12'47 c
» 13'00	» 16'15 o
» 15'23	» 19'24 m
» 19'49	» 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

Surt 7'38	arriba 8'11 m
» 9'56	» 10'30 m
» 12'54	» 13'24
» 14'30	» 15' m
» 18'8	» 18'35 c
» 20'50	» 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35	arriba 8'10 c
» 9'10	» 9'50
» 12'17	» 12'45 m
» 16'36	» 17'14 m
» 19'25	» 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17 surt 9'29	arriba 10'37 m
» 10'41	» 11'19
» 13'17	» 14'24
» 16'30	» 18'57
» 19'49	» 21'11
» 22'01	» 21'47 m

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13	arriba 7'17 e
» 6'30	sur 7'42
» 7'01	» 8'43
» 12'17	» 13'11
» 17'27	» 19'12
» 20'14	» 20'48

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

EL CAS MES SENZILL DE TOS;

el retredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afecions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRONICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fadiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals capsula.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agnès, 80 - REUS

No compreu trajes ni abrics
sense abans visitar la

Litinoides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enotostorina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'ímpot.

- REUS

Arraval de Santa Agnès, 80

SASTRERIA QUERALT
Monterols, 35. - Reus.

¿Voleu conservar vostra salut? Preneu a diari el

Cafè Pampa

El millor i més agradable

"Aroma concentrat." -- "Puresa garantida". -- "Gran digestiu"

El CAFÉ PAMPA és cultivat i recolletat de llevor especial. La torrefacció del CAFÉ PAMPA és tan perfecta en la concentració del seu propi aroma, que's considera com un dels més moderns avenços de la ciència i l'indústria.

El "Café Pampa" se serveix en el Bar Americá

Agent exclusiu per a la venda a Espanya

Román Marimón, P. Catalunya, 7. REUS

Dipòsit de l'exquisit Xocolate del RAM

No deixeu de prendre CAFE PAMPA i recomanar-lo als vostres amics

NOVA LÁMPARA ESTRANGERIA

Làmpara Nitrogèn

Dispot 1|2 Watt

Gran potència lluminosa. -- Cor sum veritat.

Duració sens rival

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vos tres electricistes. Els dipositors i concessionaris per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidò. - Carme, 35.- Barcelona

Per a demanades, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, 35.—PROP DE LES RAMBLES Representant en aquesta província

JOSEP BALDRICH

SANT ELIES, 2, 2.ºn, 1.º REUS

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia

Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL DR. CAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíiques dels Drs. Olshausen, de Munich, i Pfaunder

OPERACIONS. — Hores de consulta: de 10 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. - REUS